

укомплектованих тренажерних залів, популярність занять з атлетичної гімнастики в КНЕУ ставить перед викладачами фізвиховання завдання інноваційного забезпечення цих занять.

Атлетична гімнастика — це система різнобічних силових вправ, спрямованих на розвиток сили, формування пропорційної фігури і зміцнення здоров'я. Заняття у тренажерних залах рятують від багатьох фізичних вад (сутулість, впалі груди, неправильна постава, слаборозвиненні м'язи та ін.). Режим вправ у сполученні з раціональним харчуванням дозволяє позбутися зайвих жирових відкладень, або додати у вазі в тих випадках, коли це необхідно.

Позитивний вплив атлетичної гімнастики множитья, якщо сполучати силові вправи із вправами на витривалість (біг, плавання). Заняття та вправи з гантелями в сполученні з іншими вправами в тренажерному залі допомагають підтримувати життєвий тонус, не дозволяють м'язам слабшати. Комплекси вправ з гантелями дозволяють студентам підготуватися до занять зі штангою й на спеціальних тренажерах, успішно опанувати силові та швидкісно-силові вправи.

Методика тренування полягає у використанні основних закономірностей розвитку силової витривалості. Заняття на тренажерах ефективно використовуються в оздоровчих цілях, забезпечуючи ряд переваг перед традиційними засобами: строге дозування навантаження, спрямованість тренування на певну групу м'язів, для поліпшення фізичної підготовки студентів. При регулярних заняттях атлетичною гімнастикою розвиваються дихальні м'язи, збільшується рухливість грудної клітини, життєва ємкість легенів, серце працює у більш сприятливих умовах.

Отже можна зробити висновок, що заняття на тренажерах у комплексі з іншими вправами задовольняють потребу у фізичному навантаженні студентів з різним рівнем фізичної підготовки, а також студентів спеціальних медичних груп.

Мельничук В. В., канд. екон. наук, доц.,
Самохвал С. П., старший викладач,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК

ЕКСПРЕС-КОНТРОЛЬ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Вирішення проблеми підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою освітою на сучасному етапі передбачає значне по-

ліпшення контролю навчальної роботи студентів як важливого засобу управління процесом навчання. Необхідність контролю навчальної роботи й оцінки знань студентів має об'єктивний характер. Тут діє закономірний зв'язок у ланцюгу: мета навчання — процес — результат — наступна мета. Але для того, щоб педагогічне грамотно визначити мету, необхідно точно знати, що вже досягнуто унаслідок навчання. У цьому аспекті важливим є розуміння основних функцій контролю, до яких відносять діагностичну, контролюючу, розвиваючу та стимулюючу. Ці функції тісно пов'язані між собою в навчально-виховному процесі, причому їх роль суттєво зростає за умов кредитно-модульних системи організації навчання у ВУЗі.

Екзамени, заліки, колоквіуми виконують діагностичну та контролюючу функції; поточний контроль на практичних та лабораторних заняттях — діагностичну, навчаючу, розвиваючу, виховну; оцінка певних досягнень — на наукових конференціях, олімпіадах.

Система педагогічного контролю з урахуванням усіх його функцій і педагогічних вимог як дієва форма управління навчально-виховним процесом є важливою складовою підвищення рівня економічної підготовки студентів ВНЗ. Завдання педагога полягає в тому, щоб не лише виявити реальний рівень навчальних досягнень студентів опанування певним навчальним модулем, а й скоригувати та активізувати їх зусилля у цьому напрямку.

Види перевірок навчальної роботи студентів визначаються ступенем їх адекватності сформульованим принципам контролю знань. У роботі вищої ніколи здійснюються такі види контролю: міжсесійний контроль (попередня перевірка, поточна перевірка, тематична перевірка); підсумковий контроль.

Попередню перевірку проводять з метою визначення ступеня готовності студентів до навчання залежно від етапу навчання і місця проведення контролю. Останній може здійснюватися, наприклад, на початку навчального року з метою встановлення рівня знань студентів; перед вивченням нового розділу — для визначення питань, що потребують повторення, ступеня готовності студентів до сприйняття нової інформації, підготовки студентів до практичних чи лабораторних робіт, до роботи над першоджерелами тощо. Попередня перевірка може проводитись у формі письмових контрольних робіт, фронтальних опитувань перед початком практичних чи лабораторних робіт, усної перевірки окремих груп студентів, стандартизованого контролю знань.

Завданням поточної перевірки успішності студентів є збереження оперативного (безпосередньо у процесі навчання), зовнішнього («викладач—студент—викладач») і внутрішнього («викладач—студент—студент») зворотного зв'язку. На базі отриманої інформації проводиться необхідне коригування навчальної діяльності студента, що особливо важливо для стимулювання його самостійної роботи. Поточна перевірка є органічною частиною навчального процесу і проводиться у рамках чинних форм організації навчання у ВНЗ: на лекціях, семінарах, практичних і лабораторних роботах. Частіше вона здійснюється у таких формах:

- усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, з оцінкою відповідей студентів (10—15 хв.);

- письмове фронтальне опитування студентів на початку чи в кінці лекції (10—15 хв.). Відповіді перевіряються і оцінюються викладачем у позалекційний час;

- фронтальний безмашинний стандартизований контроль знань студентів за кількома темами лекційного курсу (5—20 хв.). Проводиться найчастіше на початку семінарських занять, практичних чи лабораторних робіт;

- перевірка за допомогою карт контролю (5—7 хв.);

- письмова перевірка у вигляді понятійних диктантів, творів із гуманітарних дисциплін і контрольних робіт із природничо-математичних дисциплін;

- експрес-контроль;

- домашні завдання;

- практична перевірка знань на лабораторних і практичних заняттях;

- тестова перевірка ЗУН студентів.

Важливим елементом навчального процесу при вивченні дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» є поточний контроль рівня знань студентів, що свідчить про засвоєння вивченого матеріалу, рівень підготовки студентів для виконання передбачених завдань. Поточний контроль здійснюється шляхом опитування студентів, проведення експрес-контролю, прийняття виконаних індивідуальних завдань і робіт на практичних заняттях.

Оцінювання поточного контролю дозволяє врахувати поточну оцінку у загальну підсумкову оцінку рівня засвоєння знань студентами з відповідної дисципліни. Це є також одним з важливих елементів методики викладання дисципліни, що дозволяє стимулювати студентів за добросовісність вивчення матеріалу, виконання практичних завдань і їх захисту протягом семестру.

Основними формами організації перевірки знань студентів у сучасних ВНЗ є, насамперед: індивідуальна, групова, фронтальна перевірка, самоконтроль, рейтингова система. Більшість викладачів усвідомлює, що в системі контролю ЗУН студентів є багато недосконалого, що не відповідає сучасним вимогам. Основними недоліками традиційно здійснюваного контролю можна назвати: а) їх індуктивний характер; б) суб'єктивність в оцінюванні навчально-пізнавальної діяльності.

Таким чином, адаптація викладачів і студентів до нової системи оцінювання — це процес, який не слід ні спрощувати, ні ускладнювати. Вона має, насамперед, стимулювати студента до систематичної навчально-пізнавальної діяльності, а викладача — навчити орієнтуватися щодо якості майбутнього фахівця.

Контроль і оцінювання як складові функції процесу навчання в сучасній вищій школі піддаються суттєвому переосмисленню. Гуманізація, демократизація освіти, переорієнтація навчання з інформаційно-репродуктивного процесу на творчий розвиток особистості студента, формування у нього основних здатностей компетенцій потребують зміни підходів до оцінювання навчальних досягнень майбутніх фахівців. Поняття «компетенція» включає сукупність якостей особистості, загальну обізнаність, яка ґрунтується не лише на знаннях, досвіді, певних цінностях, набутих в процесі навчання в ВНЗ, а також і на власних здібностях.

*Ніколаєва Т. М., канд. іст. наук, доц.
кафедри політичної історії*

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ З МЕТОЮ АКТИВАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Процес навчання і виховання історією вирішує педагогічне завдання формування активної особистості громадянина Української держави, в остаточному підсумку, визначає рівень освіченості, інтелігентності та громадянської позиції. Вивчення історії українського суспільства відбувається в процесі взаємодії викладача і студента, що передбачає велику активність студента, його творче переосмислення отриманих історичних знань. Крім цього, глобальна інформатизація сучасного суспільства вимагає від викладачів радикального перегляду використовуваних методик нав-